

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
Judecător: Chironeț Ioana
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Nelea Budăi
Ion Muruianu
Efros Valeri

DECIZIE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător: Tatiana Vieru
Judecători: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Vdovina Antonia, prin intermediul avocatului Botnari Mariana,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele debitorului Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/39 împotriva lui Condurachi Leonid și Vdovina Antonina, cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017, prin care a nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Vdovina Antonina fiind acordat termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat,

c o n s t a t ă :

La data de 28 noiembrie 2016, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus cerere de chemare în judecată în interesele debitorului Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/39 împotriva lui Condurachi Leonid și Vdovina Antonina, cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 mai 2017, acțiunea oblică a fost admisă. S-a dispus încasarea în mod solidar din contul părților Vdovina Antonina și Condurachi Leonid în beneficiul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/39, datoria pentru consumul energiei termice livrate în perioada noiembrie 2001 – octombrie 2016 în mărime de 59 854,28 lei. S-a dispus încasarea în mod solidar din contul părților Vdovina Antonina și Condurachi Leonid în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” a taxei de stat în sumă de 1 795,62 lei și cheltuielile pentru expedierea telegramii în

sumă de 41,10 lei. S-a dispus încasarea în mod solidar din contul pârâților Vdovina Antonina și Condurachi Leonid în beneficiul statului cheltuielile de judecată legate de citarea și înștiințarea participanților la proces în sumă de 30,90 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantei Vdovina Antonina un termen de până la 19 octombrie 2017, ora 11.00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1 347 lei.

La 01 septembrie 2017, Vdovina Antonina, prin intermediul avocatului Botnari Mariana a declarat recurs, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei pentru rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că, la data emiterii încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a depus cerere de apel suplimentară prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat din motiv că este pensionară și beneficiază de o pensie în mărime de 749,96 lei.

Consideră recurenta că, instanța de apel nu s-a expus asupra cererii privind scutirea de la plata taxei de stat.

Examinând cererea de recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum atestă actele cauzei, încheierea contestată a fost pronunțată la data de 10 august 2017 și a fost expediată în adresa apelantei Vdovina Antonina la data de 17 august 2017, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 01 septembrie 2017 (f.d.86,89).

Astfel instanța de recurs constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus cererea de recurs în interiorul termenului prevăzut de lege.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel de la faza primirii cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită

recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

Din actele cauzei s-a constatat că, Vdovina Antonina a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 mai 2017, iar la data de 10 august 2017 a depus cerere de apel suplimentară prin intermediul avocatului Botnari Mariana, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen de până la 19 octombrie 2017 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, după cum urmează 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată. În conformitate cu art. 85 alin.(4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei. Aceeași dispoziție, în esență, este statuată și în art. 4 Legii taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992.

În contextul dat, Colegiul remarcă că, prin cererea de apel suplimentară depusă la 10 august 2017, Vdovina Antonia, prin intermediul avocatului Botnari Mariana, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, invocând faptul

că este pensionară pentru limită de vârstă, iar pensia acesteia constituie suma de 749,96 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, din conținutul încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, nu se identifică anumite ipoteze a instanței de apel asupra cerinței apelantei Vdovina Antonina privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, cu toate că o astfel de solicitare a fost înaintată, fiind înregistrată la Curtea de Apel Chișinău.

În asemenea circumstanțe, pornind de la faptul că apelanta Vdovina Antonina a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, însă faptul că instanța de apel contrar circumstanțelor cauzei constată că apelanta nu a anexat dovada plății taxei de stat, denotă o examinare superficială a cauzei la această etapă.

Or, instanța de apel avea obligația de a se expune asupra temeiniciei sau netemeiniciei solicitării Antoninei Vdovina de scutire de la plata taxei de stat prin prisma normelor de drept pertinente speței.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 CEDO, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, se examinează cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”. La soluționarea acestor cereri instanțele se bazează atât pe normele dreptului național, cât și pe prevederile CEDO și jurisprudenței CtEDO.

La caz, Colegiul precizează că apelanta a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, prin cererea suplimentară, invocând situația precară, însă instanța de apel nu a elucidat acest aspect, cel puțin nu l-a supus examinării prin prisma temeiniciei conform situației de moment.

În această ordine de idei, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui pentru Vdovina Antonina decât o îngrădire a posibilității de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul

și de a casa încheierea instanței de apel din 10 august 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Vdovina Antonia, prin intermediul avocatului Botnari Mariana.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrică” în interesele debitorului Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/39 împotriva lui Condurachi Leonid și Vdovina Antonina, cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu